

Gratie voor de gemanipuleerde mens

Thomas Huyghe schildert het explosieve geluk

Thomas Huyghe (°1971) maakt schilderijen, maar niet op het traditionele frame van het rechthoekige doek. Hij kiest sculpturale, driedimensionele blokken of panelen, en meer recent ook koepels als ondergrond. Daarop schildert hij beelden die hij dikwijls opvist uit de wereld van de reclame. Altijd gaat het om de afbeelding van de mens. Vaak de overdreven gelukkige mens. Mannen en vrouwen die barsten van liefde, hoop, geluk, geloof. Het is een tweedegraads visualisering van die reclamebeelden waarbij alle tekst weggefilterd is. Enkel die mens blijft, die waanzinnig gelukkige mens. Het uitgefilterde, overdreven, bijna explosieve geluk dus, tegen een vlakke, lege achtergrond, een omgeving zonder substantie.

“Big Blue Smile” is zo’n sculpturaal blok, bedoeld om aan een muur omhoog te hangen, met de hoofden van drie mensen er op afgebeeld: 2 vrouwen en een man die, tegen elkaar aanleunend, verbonden door een of andere kracht, breed lachend naar boven kijken. Alsof hen iets aan het overkomen is, iets dat hen zo gelukkig maakt dat ze niet anders kunnen dan voortdurend te lachen. Hun gezichten staan zowat op springen, ze kunnen hun geluk niet op. De achtergrond is een effen vlak in diep koningsblauw. En die kleur werkt zeer dubbelzinnig. Het is natuurlijk de kleur van de lucht, van de hemel, maar tegelijkertijd is de kleurtoon te hard om daar letterlijk naar te verwijzen. Het doet veel meer denken aan het blauw van een blue screen, een virtuele omgeving die alles kan verbeelden maar op zich niets voorstelt.

Het mensbeeld dat we hier meekrijgen is pessimistisch. We worden gebombardeerd door beelden en het kan niet anders of ze beïnvloeden ons constant. We zijn gemanipuleerd; we krijgen een idyllische utopie van het grote geluk door onze strot geramd. We worden er zowat toe verplicht. Altijd maakt Thomas van zijn meerdimensionale frame ook een dwingend kader waar zijn figuren ingewrongen worden. Het resultaat is dat de kijker ook gedwongen wordt: het beeld komt in volle hevigheid op je af. Het komt op je af en je slikt het door. Maar er is nog veel meer aan de hand. De kleuren zijn immers krachtig en vitaal. De massieve blokken springen uit de muur, het is opdringerig, maar het ook geweldig glorificand. En tenslotte is er die “smile.” Geen hoongelach, geen smalende smoeien, just a Big, Blue, Smile. Rechttoe, rechtaan, enorm zaligmakend geluk.

De kritiek op de manipulerende beeldcultuur is dus eigenlijk niet de essentie. Er is een kritische noot, zeker. Er is een erkenning van het beeld als boosdoener. We worden gewaarschuwd voor de romantische idylle van het voor het oprapen liggende geluk. Maar veel meer nog dan die kritische bedenking straalt van dit werk een ongelooflijke dynamiek uit, een drive, een geloof in de mogelijkheden van de mega-multi-mediamaatshappij. Het blauw is niets, maar ook alles. Het kan alles zijn wat je maar wil, wat je je maar kan voorstellen. Het is dan ook een verrassing dat je, als je Big Blue Smile van dichtbij gaat bekijken, een heleboel door elkaar lopende potloodtekeningetjes kan zien. Een bloesemende kersentak. Een militaire parade. Een vogel. Voor wie dat wil, is er meer, is er oneindig veel meer. Er is oneindig veel meer mogelijk... als een een soort last-minute gratie voor de gemanipuleerde mens.

Nele Buys, augustus 2006
Assistente galerij In Situ, Aalst